

دانشکده بهداشت
دفتر توسعه آموزش
طرح دوره (Course Plan)

نام درس: بهداشت پرتو ها	کد درس: ۳۱۴۰۲۴
مقطع تحصیلی: کارشناسی پیوسته	رشته تحصیلی: مهندسی بهداشت حرفه ای و ایمنی کار
گروه آموزشی: مهندسی بهداشت محیط و حرفه ای و ایمنی کار	پیش نیاز: فیزیک اختصاصی ۱ و ۲
تعداد واحد: ۲ واحد نظری	محل برگزاری: دانشکده بهداشت
روز و ساعت برگزاری: سه شنبه ۱۲-۸	مسئول درس: دکتر محمد نورمحمدی
طراحی اولیه ☐	بازنگری ☒
هدف کلی دوره: آشنایی با پرتوهای یونساز و غیر یونساز در محیط کار، روش های اندازه گیری و ارزیابی و اصول کنترل آن ها در محیط کار	
اهداف اختصاصی دوره: ✓ آشنایی با تاریخچه پرتوها، مدل های اتمی و ساختمان اتم ✓ آشنایی با انواع و منابع مواد پرتوزای طبیعی و مصنوعی ✓ محاسبه نیمه عمر و اکتیویته مواد رادیواکتیو ✓ آشنایی با کمیت ها و واحد های پرتو ها ✓ آشنایی با مکانیسم های برخورد پرتو ها یونساز با مواد و بدن ✓ تقسیم بندی انواع پرتو ها ی یونساز و غیر یونساز و اثرات آنها بر روی سلامتی ✓ آشنایی با کاربرد پرتوهای یونساز و رادیوایزوتوپ ها در صنعت و کشاورزی ✓ آشنایی با اثرات مختلف پرتو های یونساز بر بدن ✓ آشنایی با اثرات احتمالی و قطعی پرتوهای غیر یونساز ✓ آشنایی با نحوه تولید انرژی هسته ای ✓ آشنایی با نحوه تولید و کاربرد لیزر و تقسیم بندی انواع لیزر ✓ آشنایی با روشهای محافظت در برابر پرتو ها در مراکز درمانی	

دانشکده بهداشت

دفتر توسعه آموزش

طرح دوره (Course Plan)

جدول ترتیب ارائه محتوای آموزشی در طول دوره	
جلسه	رئوس مطالب
اول	آشنایی دانشجویان با سرفصل درس، مقدمه ای درباره تاریخچه پرتوها و نظریه های امواج
دوم	ساختمان اتم ، مروری بر مدل های اتمی، هسته و ساختار آن و تقسیم بندی انواع هسته ها
سوم	محاسبه اکتیویته مواد رادیواکتیو
چهارم	محاسبه نیمه عمر مواد رادیواکتیو
پنجم	انواع پرتوها و روش های تولید و انتشار پرتوهای یونساز
ششم	کمیت ها و واحد های پرتو های یونساز و غیر یونساز
هفتم	برهم کنش پرتوها با مواد و شکافت و گداخت هسته ای
هشتم	کاربرد پرتوهای یونساز و رادیوایزوتوپ ها در صنعت و کشاورزی
نهم	پرتو های فرابنفش و فروسرخ و اثرات احتمالی و قطعی آنها
دهم	جنبه های بهداشتی مواجهه با پرتو های یونساز
یازدهم	حدود مجاز پرتو های یونساز و روشهای حفاظت در برابر پرتوگیری داخلی و خارجی
دوازدهم	پرتوهای غیر یونساز شامل امواج رادیویی ، مایکروویو ،
سیزدهم	انرژی هسته ای
چهاردهم	لیزر، منابع تولید ، کاربردها و خطرات بهداشتی آن
پانزدهم	وسایل شناسایی و اندازه گیری پرتوهای یونساز
شانزدهم	حفاظت در برابر پرتوهای یونساز در مراکز پزشکی
روش های آموزشی (نحوه ارائه درس): پاورپوینت، کماتازیا، ادوب کانکت	
وسایل آموزشی: وایت برد و دیتا پروژکتور، وسایل موجود در آزمایشگاه	

دانشکده بهداشت
دفتر توسعه آموزش
طرح دوره (Course Plan)

وظایف و تکالیف دانشجوی:
مشارکت فعال دانشجویان در فعالیت های کلاسی، حل مسائل و تکالیف محوله
روش های ارزیابی دانشجوی (لطفا سهم هر روش بر حسب درصد نوشته شود): روش های ارزیابی در طول دوره: ارائه فعالیت های آزمایشگاهی: ۳ نمره (۱۵٪) امتحان عملی در پایان ترم : ۳ نمره (۱۵٪) روش های ارزیابی در انتهای دوره: ۱۴ نمره امتحان پایان ترم عملی (۷۰٪)
منابع اصلی درس: ۱- منظم، محمد رضا، محسن کارچانی، کیکاووس ازهر، جنبه های بهداشتی پرتوهای یونساز، نشر فن آوران-۱۳۹۳ ۲- Cember H, Thomas E. Johnson, Introduction to health physics. fourth edition